

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering, utbildningsnämndens samtliga skolformer

Beslutad av utbildningsnämnd. 2019-09-16/§ 109: Plan

Diarienummer: UTB/2019:169

Dokumentansvarig nämnd: Utbildningsnämnden

Dokumentansvarig tjänsteperson: (roll): Utbildningsstrateg

Vision Policy Strategi Plan Riktlinje

Innehåll

1. Sammanfattning.....	3
2. Inledning.....	3
3. Planens innehåll.....	4
Definitioner av diskriminering och trakasserier.....	4
De sex olika typerna av diskriminering:.....	4
Definitioner av kränkande behandling.....	5
Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen.....	5
Vifolkaskolan F-6.....	5
Trivsel- och trygghetsskapande insatser.....	6
Vifolkaskolan F-6.....	6
Vifolkaskolan F-6.....	6
Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.....	6
Vifolkaskolan F-6.....	7
Analys av kartläggningen.....	7
Vifolkaskolan F-6.....	7
Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet.....	7
Vifolkaskolan F-6.....	7
Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett.....	7
Vifolkaskolan F-6.....	8
Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering - Vuxen mot barn/elev.....	8
Utredning av misstänkt kränkande behandling och trakasserier - Barn/elev mot barn/elev.....	8
Allmänt om utredning.....	8
Utredningens innehåll.....	9
Åtgärderna.....	9
Anmälan till andra myndigheter.....	10
Vifolkaskolan F-6.....	10
4. Ansvar och uppföljning.....	10
Ansvarsförhållanden.....	10
Uppföljning.....	10
5. Bilaga.....	12

1. Sammanfattning

Barn och elever är skyddade mot både kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Arbetet har sin utgångspunkt i denna förvaltningsövergripande plan, som också fungerar som en mall där respektive förskola/skola fyller i vissa delar som är specifika för den egna verksamheten.

2. Inledning

Bestämmelser om åtgärder mot diskriminering och trakasserier finns i diskrimineringslagen. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske utifrån skrivningar på diskrimineringsombudsmannens webbplats: www.do.se/framja-och-atgarda/forskolan-och-skolans-ansvar

Alla verksamheter som regleras i skollagen är skyldiga att vidta åtgärder för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Dessa bestämmelser finns i skollagens sjätte kapitel. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske som finns på skolverkets webbplats: www.skolverket.se/skoluteckling/vardegrund/krankning-av-elev

Samtliga enheter inom utbildningsförvaltningen hämtar denna mall för Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering på Mint och publicerar enhetens lokala plan på respektive hemsida senast 15 oktober för pågående läsår.

3. Planens innehåll

Definitioner av diskriminering och trakasserier

Diskriminering enligt diskrimineringslagen är förenklat att någon missgynnas. Missgynnandet ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder.

Det är bara enskilda personer som kan bli diskriminerade i lagens mening. Man kan alltså inte diskriminera en grupp eller organisation. Den som diskriminerar kan vara en enskild person, men den som leder verksamheten som utför diskrimineringen bär det yttersta ansvaret. I skolan/förskolan är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering eftersom det behöver finnas en uppenbar strukturell maktobalans mellan den som diskriminerar och den som blir diskriminerad. Detta kan till exempel ske genom skolans/förskolans regler och rutiner som missgynnar vissa elever/barn.

Diskriminering förutsätter ett maktövertag hos den som diskriminerar – alltså kan en personal i t.ex. skola/förskola diskriminera en elev/ett barn, men inte tvärtom. En elev/ett barn kan därmed inte heller diskriminera en annan elev/ett annat barn, eftersom de är jämställda. När det inte finns någon maktobalans mellan de som är inblandade, till exempel om båda eller samtliga är elever/barn på skolan/förskolan, så klassas handlingen istället som trakasserier.

De sex olika typerna av diskriminering:

Direkt diskriminering -när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering-när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder. Då kan regeln vara diskriminerande, trots att det är samma regel som tillämpas för alla.

Bristande tillgänglighet - när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte genomför skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Instruktioner att diskriminera-när personal i skola/förskola ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning att diskriminera någon annan.

Trakasserier-ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier-ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Det kan handla om kommentarer, att någon tafsar eller kastar närgångna blickar.

Diskrimineringslagen kräver inte ett bakomliggande syfte eller en avsikt (så kallat uppsåt) för att en handling ska räknas som diskriminering.

Definitioner av kränkande behandling

Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet. En kränkande behandling kan alltså inte kopplas till de sju olika diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat. Det är barnet eller eleven som upplever sig utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat och kränkande. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten att göra detta. Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid har möjlighet att förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn.

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan t ex vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling kan också förekomma på sociala medier.

Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen

I arbetet mot kränkning, trakasserier och diskriminering ska samverkan ske med anställda i verksamhet och det ska framgå hur barn/elever involveras i arbetet. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Planen ska vara känd av alla berörda, både personal, barn/elever och vårdnadshavare.

Vifolkaskolan F-6

Se bilaga.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser

I skolan och förskolan görs många åtgärder och insatser för att öka trivsel och trygghet och allas lika möjligheter och därmed också minska risk för framtida kränkningar, trakasserier och diskriminering. Det är viktigt att arbeta för att barn, elever, vårdnadshavare och personal återkommande får möjlighet att reflektera kring normer, värderingar och relationer. Arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering ska präglade av arbetsformer, aktiviteter, läromedel och annan utrustning.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser kan t ex vara värdegrunds- och temadagar, elevrådsarbete, trivselskapande arbete i klass, hur gruppindelningar och placeringar görs, trygghetsskapande rast-/ uteaktiviteter, schemaläggning, insatser som förbättrar arbetsmiljön, färgkodningar av olika slag, hälsosamtalen, trygghetsteamens arbete, genomgång av läromedel mm

Vifolkaskolan F-6

Se bilaga.

Uppföljning av målen från föregående läsår

För att veta om genomförda åtgärder har haft effekt, om målen uppnåtts, ska verksamheten följa upp och utvärdera genomförda åtgärder. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan.

I uppföljningen ska målen framgå liksom vidtagna åtgärder, vem som var ansvarig samt resultatet av åtgärderna.

Vifolkaskolan F-6

Se bilaga.

Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Syftet är att upptäcka risker för kränkande behandling, trakasserier och diskriminering eller andra hinder för barns lika rättigheter och möjligheter. Det är viktigt att regelbundet kartlägga barnens och elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning om förekomsten av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Genom att kartlägga den egna verksamheten säkerställs att de åtgärder som genomförs motsvarar verksamhetens faktiska behov.

Kartläggningen ska leda till att verksamheten får förståelse för eventuella risker. En kartläggning kan innehålla många olika moment t ex enkäter, samtal/intervjuer med elever/personal enskilt eller i grupp, arbetsplatsträffar, trygghetsvandringar, dokumentation av tidigare kränkings- och diskrimineringsärenden och översyn av rutiner.

Det är viktigt att kartläggningen görs utifrån samtliga diskrimineringsgrunder. Kartläggningen ska ha ett generellt anslag med inriktning på förhållanden inom verksamheten och inte enskilda individers etniska tillhörighet, religion, sexuella läggning etc. Det ska alltså inte göras någon kartläggning på individnivå

avseende personliga förhållanden och eventuellt känsliga personuppgifter får inte kunna kopplas ihop med någon individ.

Vifolkaskolan F-6

Se bilaga.

Analys av kartläggningen

Efter kartläggningen ska orsakerna till upptäckta risker för kränkande behandling, trakasserier och diskriminering analyseras. Att förstå orsakerna till riskerna är en förutsättning för att kunna sätta upp konkreta mål och genomföra relevanta åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering framöver.

Vifolkaskolan F-6

Se bilaga.

Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet

Efter att ha utvärderat målen för föregående läsår och kartlagt nuläget ska det förebyggande arbetet planeras för kommande läsår. Åtgärderna ska handla om att undanröja risker för att barn och elever blir utsatta för kränkande behandling, trakasserier och diskriminering inom ramen för verksamheten. Mål ska sättas upp för det förebyggande arbetet samt vilka åtgärder som ska genomföras för att nå målen. För varje mål ska också en tidsplan bestämmas samt ansvariga utses.

Åtgärderna ska motsvaras av faktiska behov. Det betyder inte att det måste finnas ett barn/elev i verksamheten som kan drabbas idag utan att det finns risker eller hinder som skulle kunna leda till att någon blir kränkt, trakasserad eller diskriminerad.

Vifolkaskolan F-6

Se bilaga.

Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig händelsen är innan den anmäls till rektor som anmäler vidare till huvudman. Anmälan ska göras skyndsamt och görs i det digitala systemet för arbetsskador, tillbud och misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Skyldigheten att anmäla gäller inte bara om personalen får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering utan också om personalen själv uppmärksammar eller på annat sätt får kännedom om en händelse som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.

Det ska framgå hur man som barn/elev och vårdnadshavare rapporterar misstänkta kränkningar, trakasserier och misstänkt diskriminering, på den enskilda förskolan/skolan.

Vifolkaskolan F-6

Se bilaga.

Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering - Vuxen mot barn/elev

När personal utsatt barn/elever för misstänkt kränkning och diskriminering är det rektor som genomför utredningen. Alla inblandade informeras om att utredning påbörjats och vem som är ansvarig.

Blanketten "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/trakasserier" ska användas. När utredningen är klar skannar rektor den och eventuella bilagor in i det digitala system där anmälan gjorts. Då ärendet har avslutats sänds papperskopior (utan bilagor) till verksamhetschefen för resursenheten.

Utredning av misstänkt kränkande behandling och trakasserier - Barn/elev mot barn/elev

I ärenden som sker mellan barn/elever är det i första hand den personal som arbetar närmast barnet eller eleven som utreder det inträffade. I vissa verksamheter finns speciellt inriktade team t ex trygghetsteam, antimobbingsgrupper eller likabehandlingsgrupper som ansvarar för det operativa arbetet.

Allmänt om utredning

Berörda barn, elever, vårdnadshavare och personal måste få kunskap om vem som är ansvarig för utredningen. De måste också få tydlig information om vad som kommer att hända härnäst och om de kommande stegen i processen, vad utredningen kommer att innehålla. Det krävs inga bevis på att kränkning eller trakasserier skett för att en utredning ska inledas. Utredningsskyldigheten är också oberoende av om det förelåg en avsikt att kränka/trakassera eller inte. Skyldighet att utreda gäller även om barn/elev och/eller vårdnadshavare inte vill att händelsen ska utredas.

Huvudmannen är skyldig att utreda misstänkta kränkningar/trakasserier även om dessa sker från t ex föräldrar på besök i verksamheten. Även situationer som uppstår utanför verksamheten omfattas om de har koppling till verksamheten. Det kan t ex handla om sådant som händer på vägen till eller från verksamheten och på sociala medier.

Den som utreder måste skaffa sig en självständig uppfattning om vad som hänt. Man kan alltså inte låta saken bero om de inblandade lämnar motstridiga uppgifter.

Blanketten "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/trakasserier" som finns i Mint ska användas. Om andra professioner bidrar med underlag

eller om t ex utskrifter/kort från sociala medier görs, ska dessa läggas till som bilagor.

När utredningen är klar skannar rektor den och eventuella bilagor in i det digitala system där anmälan gjorts. Papperskopia (utan bilagor) skickas till verksamhetschefen för resursenheten då ärendet har avslutats.

Utredningens innehåll

- allsidig beskrivning av händelsen utifrån båda parter perspektiv
- på vilket sätt och när vårdnadshavare blivit informerade om händelsen
- om anmälan gjorts till andra myndigheter
- bedömningen om det handlar om en kränkning/trakasserier eller inte
- beslut om åtgärd

Syftet med utredningen är att få tillräcklig information och kunskap om situationen, så att man kan bedöma om det är en kränkning/trakasserier och vilka åtgärder som måste vidtas för att få den eventuella kränkningen/trakasserier att upphöra. Utredningens omfattning och metod måste anpassas till varje enskilt fall. Ibland kan det vara tillräckligt att med några få frågor få händelsen kartlagd. En sådan enkel utredning kan dock bara anses tillräcklig om händelsen varit bagatellartad och situationen därefter uppkärad. I andra fall kan utredningsskyldigheten bli mer långtgående och omfatta fler barn/elever samt personal. En sådan utredning kan t ex omfatta observationer, dokumentstudier, konsultation med elevhälsopersonal, samtal med elever och personal som indirekt/ direkt berörts av händelsen, konversation på sociala medier etc. En utredning kan även involvera vårdnadshavare.

Åtgärderna

Om en kränkning/trakasserier har skett måste omedelbara åtgärder sättas in. Vilka åtgärder som sätts in måste avgöras i det enskilda fallet. Det kan vara åtgärder på både individ- grupp och organisationsnivå. Åtgärderna behöver ofta riktas mot båda parter, mot den som utsatt eleven/barnet men också den utsatta eleven/barnet kan behöva någon form av stöd. Tänkbara åtgärder kan vara återkommande samtal med barn eller elever och vårdnadshavare utifrån behov, observationer, assistent eller resurspersoner för de som kränker, omorganisation i och av grupper samt schemaändringar, stöd av elevhälsopersonal, ökad uppsikt på särskilda platser vid vissa tidpunkter, ändrade val av arbetssätt/läromedel eller kompetensutveckling. Verksamheten måste överväga om det kan behövas insatser mot barn som berörs indirekt av händelsen. Alla åtgärder måste dokumenteras. För att vara säker på att kränkningen/trakasserier upphört måste vidtagna åtgärder följas upp noga och även detta dokumenteras.

I skollagen regleras vilka disciplinära åtgärder som kan vidtas mot en elev som uppträder olämpligt. De åtgärder som vidtas för att komma till rätta med kränkningar eller trakasserier får inte strida mot bestämmelserna om

disciplinära åtgärder i skollagen. Disciplinära åtgärder får aldrig användas som bestraffning.

Anmälan till andra myndigheter

Oavsett om en anmälan har gjorts till en annan myndighet eller inte är verksamheten skyldig att utreda misstänkta kränkningar/trakasserier och vidta relevanta åtgärder.

Var och en i personalen och huvudmannen har en skyldighet att anmäla till socialtjänsten om man misstänker att ett barn/elev far illa eller på annat sätt behöver stöd, hjälp och skydd enligt socialtjänstlagen. En del fall av kränkande behandling och trakasserier kan också utgöra brott. En bedömning om en polisanmälan ska göras bör ske i varje enskilt fall, men det finns ingen lagstadgad skyldighet för skolan att polisanmäla en elev som begått brott. För mer info läs "Riktlinjer för polisanmälan om brott och anmälan till socialtjänsten när barn far illa".

Vid händelse som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa ska Arbetsmiljöverket underrättas. Anmälan görs via nätet på www.anmalarbetssskada.se. Detta gäller även händelser som orsakats genom våld eller hot om våld.

Vifolkaskolan F-6

Se bilaga.

4. Ansvar och uppföljning

Ansvarsförhållanden

Utbildningsnämnden har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön i verksamheten. Ansvaret för det systematiska arbetsmiljöarbetet har nämnden delegerat till utbildningschefen, som i sin tur har delegerat ansvaret till rektorer. I ansvaret ingår att barn och elever har en arbetsmiljö som är utvecklande och fri från kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Huvudmannens ansvar att utreda omständigheterna kring misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering har nämnden delegerat till rektorer.

Ansvaret för att ta emot anmälningar har nämnden delegerat till verksamhetschefen för resursenheten.

Uppföljning

Utbildningsnämnden får en samlad bild av arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering genom:

- att ta del av enheternas planer

- den övergripande samlade analys av anmälningar som verksamhetschefen för resursenheten genomför varje läsår samt rapportering av större enskilda ärenden
- besök ute i verksamheterna som representanter för nämnden genomför

5. Bilaga

Vifolkaskolans fritidshems plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Fritidshem

Läsår: 2020/2020

Utbildningsförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Telefon: 0142-850 00
E-post: utbildning@mjolby.se
Burensköldsvägen 11-13, 595 80 Mjölby

Världsvan
& Hemkär

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Fritidshem

Ansvariga för planen

Rektor, trygghetsteam och värdegrundsgrupp.

Vår vision

Rektor med personal för Vifolkaskolans fritidshem, uttalar att alla elever och personal inom dess verksamhetsområde ska kunna vara trygga, respektera varandra och ta aktivt ansvar för att bidra till jämlikhet och trygghet.

Ingen elev eller personal ska vara rädd för att gå till fritidshemmet.

Verksamheten ska vara fri från trakasserier, direkt och indirekt diskriminering, mobbning och kränkande behandling.

Planen gäller från

2020-01-01

Planen gäller till

2020-12-31

Elevernas delaktighet

Eleverna har gjort en kartläggning över otrygga platser på skolan så som de upplever dem under fritidstid.

På Sälenmöten på fritidshemmet har värdegrundsfrågor som ligger till grund för planen diskuterats. På Hajen tas dessa värdegrundsfrågor upp kontinuerligt varje vecka och ibland varje dag.

Trivselenkäter har delats ut till samtliga elever och dessa ligger till grund för planen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna har fyllt i en enkät där de delgav sin syn på hur nöjda de är med fritidshemmets verksamhet.

Under enhetsrådet har vårdnadshavare varit delaktiga i diskussioner och haft åsikter om värdegrundsarbetet och planen. De har också fått information om vilket kartläggningsmaterial eleverna använt sig av under värdegrundsdagen.

Personalens delaktighet

All personal har läst och diskuterat planen.

Större delen av personalen har varit delaktiga i elevernas kartläggning i samband med skolans värdegrundsdag, vilket gör att större delen av personalen fått insikt i kartlägningsarbetet och elevernas åsikter.

All personal kommer under en av vårens APT (arbetsplatsträff) få ta del av resultatet av vårdnadshavarenkäten samt elevernas trivselenkät och resultatet av kartläggningen.

Förankring av planen

Planen kommer göras känd för elever vid Sälenmöten och Hajenmöten, för vårdnadshavare vid enhetsråd och via mail och för personalen vid arbetslag.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Utvärderingen av enskilda aktiviteter i planen har gjorts i anslutning till respektive aktivitet i varje fritidsgrupp.

Utvärdering av planen görs av arbetslaget.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

All personal och rektor.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Främjande insatser

Sälenmöte, Hajenmöte

Hajen har haft möten 3 gånger under vårterminen och till hösten ändrades det till att ha kortare samlingar istället för Hajenmöte eftersom eleverna inte orkade med så långa möten. Sälen har haft möten varannan vecka.

Gemensamma aktiviteter över avdelningsgränser

De gemensamma aktiviteterna/kurserna har anordnats och det har ökat samhörigheten och tilliten mellan alla elever i årskurs 1 och uppåt över bägge avdelningar. Eleverna stärkte sin förmåga utifrån den intressegrupp de hade valt.

Kartläggning

Kartläggning har genomförts under höstterminen i samband med värdegrundsveckan och har gjorts av de elever som närvarat under fritidshemstiden. Kartläggningen var svår att göra på Hajen.

Undervisning i sociala medier

Undervisning i sociala medier har genomförts enligt gällande handlingsplan.

Värdegrundsgrupp

Kartläggningen gjordes inte under värdegrundsveckan och var svår att göra för de yngsta barnen.

Värdegrundsgruppen har anordnat värdegrunds dagar men inte under fritidstid. Fritidsrepresentanten i värdegrundsgruppen har tagit fram övningar som genomförts under fritidshemstid.

Materialet som värdegrundsgruppen tagit fram till värdegrundsveckorna har fritidshemmet använt.

Normkritiskt förhållningssätt

Vi har varit mer normkritiska i planering av aktiviteter, inköp och användande av material, skapande av eget material, hur vi uttrycker oss osv. Vi har haft normkritiska övningar i personalgruppen under en studiedag. De normkritiska övningar som har genomförts har inte skrivits in i den gemensamma banken på driven. Vi har satt upp två "tavlor" där vi ska skriva upp exempel på goda och mindre goda normkritiska uttryck och situationer. De har inte använts så de har tagits bort. Vi har arbetat aktivt för att få eleverna att reflektera normkritiskt och aktivt bemött fördomar i vardagen och i situationer som uppstår.

Förebyggande åtgärder

Toaletterna

Personalen har vid behov hjälpt till vid toalettbesök och lärt eleverna hur man låser och låser upp. Personalen har informerat om hur vi gör när vi går på toaletten och att man tar hjälp vid behov. Enligt kartläggningen upplevde eleverna att alla toaletter förutom handikapptoaletterna är otrygga p g a att de är ofräscha, små och eleverna känner sig utsatta.

Vuxen och kamratkontakter

Sociogram har gjorts både höst och vår även vad gäller vuxenkontakter. De elever som enligt sociogrammet eller enkäten inte upplever att de har någon vuxen att prata med eller inte har blivit valda vad gäller kamratkontakter har observerats och följts upp och har då sagt att de har kamrater.

Kingplan och fotbollsplan

Regler har tydliggjorts under våren, under hösten kom det en bandyrink på den plats de spelade mest King på, så eleverna har inte spelat någon King under hösten.

Korridorerna utanför Hajen, åk 2, 3 och Delfinen

Åtgärderna är genomförda. Alla elever har gått utevägen till sina fritidslokaler och vuxennärvaron har ökats.

Omklädningsrum idrottshall

Åtgärderna är genomförda. Struktur till ingång och utgång till omklädningsrum samt ökad vuxennärvaro har gjorts. Under hösten har vi färre elever som gått till idrottshallen samtidigt.

Otillräcklig information och möjlighet att lämna synpunkter på Delfinen

Åtgärderna är genomförda. Enkät skickades ut för att kartlägga var problemet låg.

Följa fritidshemmets regler

Åtgärderna är genomförda. Tydlig konsekvenstrappa när regler inte följs. Regler och konsekvenser är tydligt uppsatta.

Årets plan ska utvärderas senast

2020-12-31

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

I maj görs en utvärdering och i december görs en sammanfattande och avslutande utvärdering. Inför utvärderingen i december ska trivselenkäter och vårdnadshavarenkäter fyllas i och sammanställas.

Utvärderingen i maj görs i arbetslaget och utvärderingen i december görs först i arbetslaget och sedan i trygghetsteamet och värdegrundsgruppen tillsammans med rektor.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor

Främjande insatser

Namn

Sälensmöte och Hajenmöten/samlingar

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Funktionsnedsättning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever får på Sälensmöte och Hajensmöte praktisera sina demokratiska rättigheter, det vill säga att vara med och framföra sina åsikter och vara delaktiga i beslut som berör dem. Hajens samlingar är kortare än Sälens men tar upp samma frågeställningar.

Insats

Sälens möten 1-2 gånger i månaden. Hajen har Hajensmöte minst 2 gånger per termin samt samlingar varje vecka.

Ansvarig

Fritidshemmets personal

Datum när det ska vara klart

2020-12-31

Namn

Gemensamma aktiviteter över avdelningsgränser

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Öka samhörigheten och tilliten mellan alla elever över alla avdelningar.

Stärka sin egen förmåga utifrån intresseval.

Insats

Gemensamma aktiviteter under loven. Fritidshemmens dag. Anordna Talang under vårterminen.

Ansvarig

All fritidshemspersonal

Datum när det ska vara klart

2020-12-31

Namn

Kartläggning

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever ska vara delaktiga i kartläggningen av fritidshemmet och känna trygghet i att framföra sin egen åsikt.

Insats

Kartläggningen genomförs i små grupper i samband med värdegrundsveckan.

Ansvarig

All fritidshemspersonal

Datum när det ska vara klart

2020-12-31

Namn

Undervisning i sociala medier

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Handlingsplan för fritidshemmet revideras.

Insats

Vi reviderar handlingsplanen om hur och vad vi ska undervisa om vad gäller sociala medier som vi ska följa.

Ansvarig

All fritidshemspersonal

Datum när det ska vara klart

2020-12-31

Namn

Värdegrundsgrupp (om ekonomin tillåter)

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Utveckla det operativa främjandearbetet vad gäller värdegrund för grupper.

Insats

Ansvara för planering och genomförande av kartläggningen som ingår under höstens värdegrundsvecka.

Utvärdera och revidera planen för diskriminering och kränkande behandling och ta fram underlag för rektors beslut.

Ta fram material för värdegrundsarbete i grupperna.

Genomföra övningar i vissa grupper där behov finns.

Ansvarig

Värdegrundsgruppen

Datum när det ska vara klart

2020-12-31

Namn

Normkritiskt förhållningssätt

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

All personal har ett normkritiskt förhållningssätt.

- Vi har listat och ersätter alla stereotypa material
- Tagit reda på vilka normer som finns i gruppen.

Uppföljning sker vid utvärderingarna av planen i maj och december.

Insats

Fritidshemmet rensar ut stereotypa material.

Diskutera vilka normer som finns och åtgärda utifrån vad som kommer fram.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

2020-12-31

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Trivselenkät för alla inskrivna elever på fritids i oktober 2019.

Vårdnadshavarenkät för fritidshemmet, oktober 2019.

Karta över otrygga områden för fritidshemmet, ifylld av elever under fritidshemstid under hösten 2019.

Observationer, dokumentation och sociogram av all personal och/eller elevhälsopersonal på fritidshemmet.

Dokumentation och samtal av trygghetsteamet.

Dagliga samtal med vårdnadshavare.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har besvarat en trivselenkät, deltagit på Hagenmöten/samlingar och Sälennmöten samt deltagit i dialoger enskilt och i grupper.

Eleverna har fyllt i en karta över otrygga områden på fritidshemmet.

Elever har deltagit i intervjuer till sociogrammet.

Elever har deltagit i samtal med personal vid konflikthantering.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Större delen av personalen har varit med när eleverna fått fylla i en karta över för eleverna otrygga områden.

Observationer och sociogram har gjorts under fritidshemsvistelsen.

Resultat och analys

Kartläggningen över otrygga platser

Kartläggningen visar att flera elever känner sig otrygga på alla toaletter. Orsakerna för Hajens elever är att de upplever toaletterna som ofräscha, rädda att bli inlåsta (även om det finns skyltar utanför) och att det luktar illa. Orsakerna för Sälen elever är att de är ofräscha och luktar illa.

Hajens elever känner sig otrygga i korridoren för att det är trångt och högljutt.

Eleverna upplever att det är högt ljud i matsalen vilket ger en otrygghet.

Vissa Sälenelever känner sig otrygga i Vita rummet.

Sociogram

Enligt sociogrammet så upplever alla på Sälen utom en att de har någon vuxen att prata med och alla har blivit valda vad gäller kamratkontakter.

Enligt sociogrammet på Hajen upplever alla förutom fem att de har någon vuxen att prata med. Dessa har fått mer vuxenkontakt och uppföljning sker vid vårens sociogram. Alla elever utom fem har blivit valda vad gäller kamratkontakter.

Trivselenkät

Det har varit svårt att genomföra enkäterna med förskoleklass eleverna. Överlag har de sämre resultat både jämfört med Sälen och jämfört med förskoleklasser tidigare år. En förklaring till resultaten kan vara att årets förskoleklasser inte har haft samma övning i att samlas i grupp och vara med på gemensamma aktiviteter i storgrupp som tidigare års förskoleklasser. De har inte haft samma träning i detta under sin förskoletid som femåringar som tidigare grupper har haft.

De frågor som sticker ut för Hajen är att eleven inte upplever att de får så mycket beröm. Detta år är resultatet 69% som upplever att de får beröm jämfört med 80% förra året. Däremot så har antalet elever som vet vad de ska göra gått upp från 34% till 77% i år.

Trivselenkäten för Sälen är att siffrorna i år antingen är likadana eller bättre än föregående år. Det som ser ut som en uppåtgående trend är om man upplever att man får vara med och berätta och påverka vad som ska göras och köpas in på Sälen.

94% upplever att de har någon vuxen att prata med på Sälen. 97% upplever att de har kamrater på Sälen.

Vårdnadshavarenkäten

Cirka 67% besvarade vårdnadshavarenkäten. I 5 av 8 frågor ligger nöjdhetsgraden mellan 97-100%.

På de övriga frågorna "Jag upplever att fritidshemmet har en trygg och säker miljö utomhus" ligger nöjdhetsgraden på 93%. Det vi fått sämst på är "Jag anser att fritidshemmet ger mig tillräcklig information om verksamheten och dess mål" 81% nöjdhet och "Jag upplever att fritidshemmet ger mig möjlighet att lämna synpunkter på verksamhet och möjlighet till diskussion och svar" 86% nöjdhet.

I granskning av vår verksamhet upplever vi att vi har ett normkritiskt förhållningssätt när vi uttrycker oss i tal och skrift.

Förebyggande åtgärder

Namn

Toaletterna

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Eleverna ska känna sig trygga på fritidshemmets och 7-9:s toaletter.

Åtgärd

Personalen hjälper till vid toalettbesök vid behov. Lära barnen hur man låser och låser upp toalettlåsen. Personalen kollar av toaletterna regelbundet.

Informera på Hajenmöte/samlingar om att ta hjälp av personalen om man känner sig otrygg vid toalettbesök.

Informera på Sälenmöte och Hajenmöte/samlingar om hur man gör vid toalettbesök (spolar, tvättar händer, slänga papper i papperskorgen, lämna toaletten som man vill ha den).

Undervisa eleverna om hur toaletterna ser ut i andra länder.

Motivera åtgärd

Flera elever har i kartläggningen beskrivit att de känner sig otrygga och obekväma på toaletterna.

Ansvarig

Fritidshemmets personal

Datum när det ska vara klart

Pågående

Namn

Vuxen och kamratkontakter

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever ska uppleva att de har någon vuxen att prata med och kamrater att leka med på fritidshemmet.

Uppföljning sker i maj och december.

Åtgärd

Vi genomför en sociogramundersökning under vårterminen där frågan om vuxenkontakt även finns med. Sociogram vad gäller kamratkontakt görs kontinuerligt.

Alla som besvarat enkät eller sociogram att de inte har någon vuxen att prata med eller kamrater att vara med följs upp av personal eller trygghetsteam. Åtgärdas utifrån förklaring.

Motivera åtgärd

Enligt sociogrammet upplever 6 elever att de inte har någon vuxen att prata med.

Enligt trivselenkäten upplever 94% att de har någon vuxen Sälen att prata med. 6% upplever att de har det ibland eller sällan. Vi har ändrat Hajens enkät och det finns ingen fråga som stämmer helt överens med denna.

Enligt sociogrammet blir inte 5 elever valda av andra kamrater.

Elevenkäten visar att ca 97% har kamrater på Sälen och på Hajen 85% alltid eller för det mesta. 3% respektive 15% upplever att de har det ibland eller sällan.

Ansvarig

All fritidshemspersonal

Datum när det ska vara klart

2020-12-31

Namn

Matsalen

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever ska känna sig trygga i matsalen

Åtgärd

Personalen arbetar aktivt med att sänka ljudvolymen i matsalen, t ex genom att sätta på lugn musik.

Motivera åtgärd

Kartläggningen visar att eleverna upplever matsalen som otrygg plats p g a ljudvolymen.

Ansvarig

All fritidshemspersonal

Datum när det ska vara klart

2020-12-31

Namn

Vita rummet

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever ska känna sig trygga i fritidshemmets alla lokaler

Åtgärd

Vuxen finns med i rummet och samtal med elever som uppehåller sig i Vita rummet. Även samtal med vårdnadshavare vid behov.

Motivera åtgärd

Kartläggningen visar att eleverna upplever Vita rummet som otrygg plats.

Ansvarig

All fritidshemspersonal

Datum när det ska vara klart

2020-12-31

Namn

Otillräcklig information och möjlighet att lämna synpunkter

Områden som berörs av åtgärden

Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Höjd upplevelse att få rätt information på rätt sätt. Ökad upplevelse att kunna lämna synpunkter.

Åtgärd

Lägga ut veckoschema på Instagram. Informera var information finns och hur man kan lämna synpunkter via mail. Erbjuder utvecklingsamtal mer aktivt.

Motivera åtgärd

Utifrån vårdnadshavarenkäten så upplevde vårdnadshavarna att vi behöver förbättra vår information och möjligheten till att lämna synpunkter.

Ansvarig

All fritidshempersonal

Datum när det ska vara klart

2020-12-31

Namn

Trygghet på Hajen

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet är att alla ska känna trygghet framförallt känna att de vuxna bryr sig om hur de mår att de ska kunna visa att de är ledsna och att få mer beröm.

Åtgärd

Dela grupperna mer så att eleverna får mer enskild kontakt. Personalen är mer medveten om att eleverna behöver känna sig mer trygga. Personalen ger mer beröm både kollektivt och individuellt.

Motivera åtgärd

På Hajens trivselenkät upplever 13% att de vuxna inte bryr sig om hur de mår, 29% upplever att de inte våga visa att de är ledsna och 31% upplever sig inte få beröm när de gjort någonting bra.

Ansvarig

Fritidshemmets personal

Datum när det ska vara klart

2020-12-31

Rutiner för akuta situationer

Policy

Alla elever och personal ska känna sig trygga och ska bemötas och behandlas med respekt. Fritidshemmet ska vara en verksamhet som är fri från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Kränkande behandling är en fråga som hänger samman med människosyn och grundläggande demokratiska värderingar. All vår verksamhet ska utformas och genomföras i överensstämmelse med dessa värderingar.

Fritidshemmets värdegrund i praktiken:

- Alla i skolan/fritidshemmet känner trygghet. Jag är sedd i ord och handling och har någon att vända mig till.
- Alla i skolan/fritidshemmet känner sig respekterade och visar respekt mot varandra. Jag lyssnar på andra, jag är en schysst kamrat, jag använder ett vårdat språk och jag accepterar att vi alla är olika.
- Alla i skolan/fritidshemmet känner arbetsglädje. Jag stimuleras till att bli nyfiken och får lust att lära.
- Alla i skolan/fritidshemmet känner en god arbetsmiljö. Jag följer skolans/fritidshemmets gemensamma ordningsregler.
- Alla ges möjlighet till att utveckla en god självkänsla och ett gott självförtroende. Jag får uppskattning för den jag är och det positiva jag gör.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Observationer på fritidshemmet för att upptäcka kränkande behandling.
- Trygghetsteamet uppmärksammar mönster för att tidigt upptäcka eventuella trakasserier.
- Eleverna fyller i en trivselenkät som diskuteras i arbetslagen och i trygghetsteamet.
- Kartläggning vad gäller otrygga platser.
- Dialog med vårdnadshavare.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Rose-Marie Palm (trygghetsteam)
rose-marie.palm@edu.mjolby.se 0142-856 25
Monica Karlsson (trygghetsteam)
monica.karlsson@edu.mjolby.se 0142-856 25
Sara Junekind (trygghetsteam)
sara.junekind@edu.mjolby.se 0142-856 25
Eva-Lott Petersson (rektor)

eva-lott.petersson@mjolby.se 0142-856 20

Alla elever och vårdnadshavare har möjlighet att vända sig till respektive klasslärare, fritidshemspersonal eller annan vuxen på skolan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

- Den som uppmärksammar eller misstänker att någon form av kränkande behandling förekommer mot en elev har ansvar för problemet till dess att det överlämnas till trygghetsteamet.
 - Någon från trygghetsteamet tar kontakt med den utsatta elevens klasslärare för att undersöka vad de vet.
 - Trygghetsteamet träffas flera gånger varje vecka. Om ärendet bedöms akut och inte kan vänta till nästa möte träffas trygghetsteamet tidigare.
1. Strukturerade enskilda samtal genomförs med både den utsatta och den/de som utfört kränkningen. De som genomför samtalet dokumenterar detta. Dokumentet sparas. Ansvarig pedagog ansvarar för att vårdnadshavare informeras vid behov.
 2. Uppföljning av samtalen görs efter 1-2 veckor samt vid behov efter ytterligare 1-2 veckor. Dokumentation sker som ovan.
 3. Samtliga medarbetare som får kännedom om att ett barn eller en elev har blivit utsatt för kränkande behandling anmäler detta via webbportal. Ansvarig rektor får automatiskt anmälan sänd till sig för utredning och vidarebefordran till huvudmannen.
 4. Har kränkningen inte upphört efter uppföljningarna kallas respektive elevs vårdnadshavare till samtal på skolan tillsammans med eleven. Närvarande vid detta samtal kan vara: elev och dennes vårdnadshavare, klasslärare, rektor och representanter från trygghetsteamet.
 5. Uppföljning görs efter 1-2 veckor.
 6. Vid allvarigare fall används experthjälp så som kommunens resursenheten eller socialförvaltningen.
- Polisanmälan från skolans sida kan komma att övervägas utifrån diskrimineringens, trakasseriets eller kränkningens art. Beslut om polisanmälan tas av rektor tillsammans med den vårdnadshavare som kan komma att bli målsägare.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Om någon av personalen får kännedom om att annan personal kränker en elev ska rektor snarast informeras om detta. Rektor har ansvar att avgöra hur ärendet ska utredas och ansvarar också för denna utredning samt att lämpliga åtgärder vidtas.

Rutiner för uppföljning

Se ovanstående rutiner för att utreda och åtgärda.

När personal kränker elev har rektor ansvar för att uppföljning och utvärdering sker.

Rutiner för dokumentation

Se ovanstående rutiner för att utreda och åtgärda.

När personal kränker elev har rektor ansvar för att dokumentation av utredning och uppföljning sker.

Ansvarsförhållande

När personal kränker elev har rektor ansvaret.